

11.000 mark za 50 kg. Vrhu tega pa še vprašanje uvoza hmelja v Nemčijo ni rešeno.

Vsa kupčija je mirna in se plačuje za prima po 600 č. K. za sekunda po 500 č. K. — Kupuje se pa tudi po 450 in 400 č. K. za 50 kg. Mnogo občin je že razprda njih. Drugega Vam nimam poročati. Veselilo bi me, ako bi mi hoteli poročati, kako je v Jugoslaviji s hmeljsko kupčijo.

S slovanskim pozdravom

A. Černy, l. r.
ravnatelj Zveze hmeljarskih društev.

DR. JANEZ EV. KREK.

(Ob petletnici njegovega spomina).

Dne 8. oktobra 1917 ob 10. uri zvečer je oče slovenskega ljudstva, veliki sin naše lepe domovine zatisnil svoje dobrotljive oči v St. Janžu na Dolenjskem. V času ko smo najbolj potrebovali njegovega velikega duha in neustrašene besede ter krepke roke, ga je Gospod poklical k sebi. Težko je bilo slovo vsega našega ljudstva od svojega učitelja in voditelja, čegar krepka osebnost je odsevala širok naš domovine in preko njenih meja kakor zvezda, ki naš rod vodila je. Ta zvezda pa ni ugasnila in še mogočnejše se je zasvetila v njegovih delih in naukih, ki bodo ostali med nami, dokler bo človeštvo. Besede, ki jih je izgovoril njegov zvesti tovariš in njegov vredni naslednik dr. Korošec ob odprtem grobu pred mnogoštevilnim narodom, veljajo še danes in bodo veljale do konca sveta: «Tvoja usta ne morejo več govoriti, a vendar mi slišimo Tvoj glas, Tvoje besede. Govorijo nam jih Tvoja dejanja in Tvoji nauki, govorila nam jih bodo, če bo tudi Tvoje telo že davno strohnelo. Tvoje življenje je bila visoka pesem ljubezni do lastnega naroda. Videl si, da je ta narod ubog, zato si mu skrbel za kruh, videl si, da je zanemarjen, zato si mu skrbel za prosveto, omiko. Videl si, da je vkovan v verige, da ni prost, da je tlačan! Gonili so nas po ječah z hajneti, pljuvali na nas in nas suvali — tuji! Tedaj se je zamislil Tvoj duh v veliko idejo narodnega zedinjenja in osvobojenja, spoznal si, da je v trpljenju in krvavljenju narod postal zrel, da se zavzame za ustanovitev svobodne, neodvisne, jugoslovanske države! Bil si naš stebreni mojster pri veliki narodni stavli. Slišim Tvoje besede: Veliko oporoko Vam zapuščam, ustanovitev svobodne, neodvisne jugoslovanske države. Idite, bodite složni in delajte vsak na svojem mestu».

Te dr. Koroščeve besede imejmo tudi sedaj, ob petletnici dr. Krekove smrti pred očmi in pomnimo, da boj za svobodno in neodvisno jugoslovansko državo v Krekovem smislu še ni dobojevan!

Politični ogled.

Država SHS.

Za vladno zvezo med radikali in demokrati ni več rešitve. Pašič je menda to sam uvidel in zato je zavlačeval svojo vrnitev, dokler je le mogel in ko se je končno vrnil, ni niti poskušal, da zopet zlima in zveže vsa podrtja. Spojitev njegovih in Pribečevičevih pristašev v eno stranko se najbrž ne bo posrečila. Radikalcev Vojvodine, ki so imeli v nedeljo svoj šhod v Somboru, so se odločno izjavili za ločitev od demokratov in za revizijo ustave po Protičevem načrtu.

V Beograd prihajajo neprestano odposlanci s pritožbami in zahtevami iz vseh slojev in krajev in tudi protestni shodi so na dnevnem redu. Vlada pa pusti tudi vse v nemar. Uradniško vprašanje se ne reši, za invalide se ne briga, revne pokrajine so brez pomoči, železniški promet je na tleh, poštni tudi ni kaj prida in tako je vladna skrb posvečena samo še obstoju današnjega režima ter spekulantom in fašistom, ki so z njim v zvezi. To svedoči tudi policijska prepoved shoda, ki so ga za nedeljo sklicali akademiki proti fašistom v Beogradu.

Pereča vprašanja glede draginje, pasivnih krajev, uradništva in drugega so prodrli že do dvora in kralj kliče k sebi razne ministre, da se z njimi posvetuje. Pašič je pa potišnjen nekako v ozadje in težko, da bi sestavljaval novo vlado. Za danes je sklican predsednik skupščine zopet skupščinsko sejo, vladna kluba pa že dolgo zborujeta, samo da je radikalski precej enotnega mišljenja, da je treba odriniti demokrate, dočim je v demokratskem največji razdor in nesloga.

Kako sta vozila Pašič in Ninčič v zunanji politiki, se še sedaj ne ve. Pravijo, da sta skregana, ker je bil Ninčič za bolj pomirjevalno in miroljubno stališče, dočim je Pašič kar ponujal Angležem našo vojsko proti Turkom. Da bi proslavili svojo zunanjo politiko in politiki, so vladni listi trdili, da bo dr. Ninčič izvoljen v Ligo narodov, sedaj, ko so se volitve res izvršile, je bil pa izvoljen — kitajski kandidat.

ORIENTSKO VPRAŠANJE.

Kemal-paša ne odneha, z zmago nad Grki je popolnoma utrdil svoje stališče in celo njegov nasprotnik Enver-paša, ki je bil zadovoljen z «mirom» antante ter se je dolgo bojeval proti angorski vladi in proti Rusiji, je moral odnehati. Sovražnosti proti Rusiji je že ustavil. — Ruski komisariat za zunanje zadeve snuje zvezo med Rusijo, Turčijo, Perzijo, Buharo, Afganistanom in Mongolijo. V tem smislu so uobili ruski predstavnik pri perzijski, buharski, afganistanski in mongolski vladi navodila. Pričakuje se, da bo tudi angorska vlada storila enak korak v svrhu ustanovitve velike «vzhodne antante».

Rusija ima na Kavkazu pripravljeno močno vojsko. Druga donska divizija in razni vojni oddelki z Volge so bili v zadnjem času tja poslani.

Anglija bi rabila za vojno s kemalisti 400.000 vojakov, teh pa nima na razpolago. Svojo stalno vojsko ima razdeljeno po Irski in po kolonijah ter je ne more odpoklicati, iz kolonijalnega sveta bo pa vojaštvo zelo težko dobila, ker je že vse prevel duh islamskega pokreta. Razumljivo je torej, zakaj Anglija našo vlado hujska in vabi k vojni politiki. Rusija je bila prisiljena nastopiti proti angleški grabežljivosti, ker ne more dovoliti angleške nadvlade nad morskimi ožinami in ker ji vse to narekuje stališče ruskih zahtev po Dardanalah.

Francoski posredovalec Bouillon je obiskal Kemal-pašo. Na tem sestanku sta obravnavala načrt bodoče predkonference v Mudaniji, ki temelji na naslednjih treh točkah: 1. Razdelitev Trakije. 2. Grki zapuste Trakijo. 3. Upravo v Trakiji prevzamejo organi turške nacionalistične vlade.

RUSIJA IN POLJSKA.

Ruski komisar za zunanje stvari Čičerin je dospel pred kratkim na Poljsko in konferiral z zunanj. ministrom Narutowiczem in min. predsednikom Nowakom. V razgovoru s predsednikom vlade je Čičerin razpravljal o poglobitvi gospodarskih odnosov med Rusijo in Poljsko. Pri tej priliki je Nowak opozoril Čičerina na dejstvo, da se poljsko-ruska mirovna pogodba ne izvaja pravilno, posebno, kar se tiče vračila lastnine poljskih državljanov v Rusiji. Vzpostavitev rednih odnosov med obema državama je po njegovem mnenju odvisno od pravilne rešitve tega vprašanja. Čičerin je sporočil, da je vprašanje vrnitve poljske lastnine zelo komplicirano, da pa upa, da se bodo vse težkoče premagale. Oba državnika se strinjata v tem, da zahteva sedanji položaj, da se ohrani in ojači mir v Evropi, posebno pa med Rusijo in Poljsko.

PRI MALI NEDELJI

se vrši v nedeljo, dne 15. oktobra 1922
SVEČANOST NAŠIH ORGANIZACIJ
po tem-le vspredu:

Ob pol 8. uri zjutraj zbirališče pri g. županu v Bučkovcih. — Ob pol 9. uri sv. maša, nato pridiga (č. g. dr. J. Hohnjec).

Po cerkveni slavnosti SHOD SLS na prostem pri cerkvi. Govori narodni poslanec dr. Josip Hohnjec in drugi. Po zborovanju posvetitev župnije presv. S. Jezusovemu. Po večernicah nastop Orla iz ljutomerskega okrožja. Vabimo domačine in sosede k obilni udeležbi.

Slavnostni odbor.

Tedenske novice.

Shoda Slov. ljudske stranke sta v nedeljo, dne 8. oktobra, po prvem cerkvenem opravilu na Breznu, po drugem pa na Remšniku. Govorita poslanec dr. Hohnjec in urednik Golec.

POGREB + PETRA NOVAKA.

Veličasten je bil pogreb očeta Petra v Slov. Bistrici. Četrtek, 28. septembra popoldne je bil lep topel dan. Mesto se je odelo v žalostno lice. Petrovi prijatelji in častilci so prihajali od vseh strani. Požarna bramba, čitalnica, županska in Kmetiska zveza ter mnoga druga društva so prišla skoro korporativno. Vse župnije bistriškega okraja so poslale zastopnike, dasiravno je ljudstvo imelo polno dela. Pred hišo žalosti so pevci zapeli «Slovo», nakar se je točno ob pol 5. uri začel pomikati veliki spreved po mestu na pokopališče. Na čelu je korakala požarna bramba, nato č. duhovščina pod vodstvom č. gg. dekana Cerjaka, dr. Jerovskega in dr. Medveda (skupno 10). Za krsto sorodniki in številni zastopniki: gg. okrajni glavar dr. Lajnšič, okrajni šolski nadzornik Lichtenwallner, občinski zastopi celz župnije, župani iz okraja, zastopnik SLS in Jugoslov. kluba Fr. Žebot, Obrtna zveza, dr. Ravnik iz Maribora, celokupno uradništvo iz Bistrice ter dolga vrsta meščarov in okoličanov vseh stanov.

Pokopališče v Slov. Bistrici leži na prijazni višini severno od mesta. Od tam je sijajen razgled na mesto in velik del bistriškega okraja. Tu je bil skopan v sredini mirodvorja grob za našega očeta Petra. Po končanih obredih in molitvah sta govorila Novaku v slovo dr. Pučnik v imenu Bistričanov, a narodni poslanec Žebot v imenu Slov. ljudske stranke in njenih organizacij. Slavil je očeta Petra kot iskrenega, kremenitega rodoljuba in neustrašene borca za pravice slovenskega naroda. Novak je bil sin Beneške Slovenije. K nam je prinesel živ ogenj narodne zavesti. Njemu gre velika zasluga, da se je naš narod od Mure doli zavdal svoje narodnosti in da se je osvobodil. Peter je za narod trpel in tudi mnogo žrtvoval. On pa je bil tudi zvest sin katoliške cerkve. Ni se sramoval katoliškega prepričanja. Svoji stranki je ostal vedno zvest. Peter je bil skala. On ni menjaval svojega prepričanja. Očeta Novaka pa je posebno ljubilo in spoštovalo prebivalstvo celega okraja kot svojega voditelja in svetovalca. Če kdo na Slovenskem, zaslužil bi si Peter Novak odlikovanje za njegovo več kot polstoletno nemorno delo za narod, za njega svobodo in dobrobit. Namenjeno mu je bilo kraljevo odlikovanje, ko je že ležal na bolniški postelji, a usoda je preprečila starčku to veselje. A Peter je ponesel s seboj v greb in v večnost še višje odlikovanje: ljubezen in spoštovanje ljudstva ter dobra dela. Počivaj Peter sladko v slovenski zemlji, katero si tako iskreno ljubil! Slava tebi oče Peter! — Pevci so zapeli nagrobnico in mi smo se žalostni razšli.

Litija nedolžnosti je po izjavi predsednika Pirca njegov tajnik g. Lah. Ni strankar, ne politik, ampak samo nedolžna tajniška ovca. Odbornik Verstovšek je

namreč protestiral proti noticam v «Kmetovalcu», ki imajo edini namen, podpirati sedanjo falitno samostojno politiko. Take notice ne spadajo v uradno glasilo kmetijske družbe. Ko je navedel konkretne slučaje, je bil Pirce seveda na dopustu, tajnik Lah pa prenedolžen, da bi spravljal take notice v list. Bog ve, kako se je to zgodilo? Pa še pravijo, da se ne godijo več čudeži!

Samostojni so pri zadnji seji rekli, da imajo večino in da bodo vladali, kakor bodo sami hoteli. Tega jim ne moremo zabraniti; nikdar pa ne homo odobraval protiljudska in protipostavna delovanja, kakor zadnjič, ko so nasilno preprečili zrebanje na podlagi § 18 naših starodavnih pravil Kmetijske družbe.

Samostojni ovaduh. Pri Sv. Marjeti je cela fara nagnala Mermoljo, Dobnika in Lipovška, ko so hoteli prodajati samostojno gnolobo. Lipov Tuna sedaj lazi kot polit. kužek okoli in pravi, da bodo vsi «klerikalci», ki niso hoteli poslušati Mermolja in Dobnika, prišli pred sodišče. Prvi bo točen jareninski kmet Gungl, drugi župan Senekovič, tretji Hlešič, četrty Januš in tako po vrsti dalje. Tuna išče sedaj priče. Postopanje samostojnežev se kaže v pravi luči, ki osvetljuje njih duše. To so res pravi «prijatelji» ljudstva in prav je imelo naše ljudstvo, da jih je vrglo na gnojišče. Gorej našti naši so spoštovani v celi okolici. Lipovšek in Mermolja niti nista vredna, da bi jim šla za «štifelpucerje». A kokor se je samostojnežev držala pri Marjeti smola, tako se jih drži tudi tukaj. Poučili smo se namreč, da Samostojna svojega shoda dne 24. septembra pri Marjeti politični oblasti sploh naznanila ni. — Torej je Lipovškovo veselje, da bi spravil naše ljudi radi razbitja shoda v «kajho» prezgodnje in prazno.

Samostojni ovaduh. Znano je, da je ljudstvo na Slov. Stajerju, posebno v Slov. goricah zavrglo samostojne glavarje, ker so zakrivali sedanji obupni položaj kmetijskega in delavskega ljudstva. Znani vertojbski debeluhar Mermolja je užaljen in togoten pobral sedaj najgrše orožje, ki ga more uporabiti kak penzioniran politik. Šel je med denuncijante, ovaduhe, med barabe najgrše vrste. Pri Sv. Marjeti ovaja kmete sodnji, ker ga niso marali poslušati, katoliško misleče učiteljice naznanja v Beograd kot «nemškutarice». Mož iz Vertojbe gre še celo dalje. Dasiravno je gnusobni Mermoljev ovaduški način še danes zastrt s pajčolanom javnosti, vendar vedno se ne bo skrival v beograjski in ljubljanski temi. A eno rečemo: Mermolja bo hodil s svojim umazanin vrcem po vodo, da se bo razbil. — Najgrši, da najbolj gnusni je človek, ki je denuncijant (ovaduh), saj že Nemeč pravi: «Der grösste Schuft in ganzen Land, ist und bleibt der Denunziant». (Največji podlež v celi deželi je in ostane denuncijant). Da je ta človek brez vsake vesti, to smo znali, a da je Mermolja padel tako globoko, tega nismo verjeli. Po Mermoljevih stopnjah stopata tudi Drogenik in Lipovšek. A mi si drznemo zapisati ta-le odstavek: Ne sodnije, ne hajneti, ne ječe an druga nasilja, ki jih zovete na naše moze, ne bodo pomagale vam do zmage. Vas podleže je narod ze obosidil. Razumete?

Drogenik laže. V «Kmetijskem listu» piše poslanec Drogenik sam sebi slavošpev o shodu pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Mi tu v St. Lovrencu pa vam povemo, da je imel Drogenik pri Autorju samo 13 oseb. In ta shod imenuje ta samostojna kreatura sijajno manifestacijo «samostojne» misli na Pohorju! Mi Pohorci imamo od svojih očetov staro pravilo: «Kdor laže, ta tudi — — —».

Junak Mermolja, ki ga ljudstvo nikjer več ne mara, si pomaga, kakor si pač more. V «Kmetijskem listu» pravi, da je vest o nameranih manevrih neresnična. Vertojbskemu Ivanu ni ljubo, da so ravno poslanci Slovenske ljudske stranke z odločnim nastopom preprečili nameravane manevre v Slovenskih goricah. Njegov kolega in somišljenik, znani Drogenik pa je v finančnem odboru glasoval za manevre, ki bi naj stal 30 milijonov. Razumemo, da Mermolji, ki je največji junak pod solncem, ne diši to naše razkritje. On in Drogenik bi menda rada videla, kako bi vojniki na vajah mandrali «klerikalne» Slov. gorice! Res namreč je, da so oddelki oficirjev v ozemlju med Muro in Dravo avgusta meseca cele 14 dni ogledovali ozemlje za vojaške vaje. Mermolja, Mermolja, daleč si zabredel!

Dr. Kukovec shod v Prevaljah je bil tako sijajen, da se ga je udeležilo celih pet Prevaljčanov. To je res «velik» uspeh. Ko se je Kukovec po «shodu» odpeljal v Libelice na narodno slavnost, ga tam ljudje niso hoteli poslušati.

Nasilje napram katoliškemu učiteljstvu. Te dni je bila cela vrsta katoliško mislečih učiteljic in učiteljev — definitivnih — na brzojavno zahtevo ministrstva in Višjega šolskega sveta vržena iz svojih mest. Neka zagrizena in podla politična pokveka je najboljšje učiteljic in učiteljice ovadila, da so «nemškutarili». Vlada upotreblja nasilje proti našincem. Vse posamezne slučaje si bomo zapomnili in ob svojem času ovaduhe «nagrdili».

Poslanec Pušenjak je vložil upit na ministra pošte in brzojavca radi odpuščenih poštnih uradnikov v Prekmurju, ki so naši državljanji, v zadevi pokojnine; na ministra šume in rude radi razglaša okrajnega glavarstva v Prevalju, s katerim onemogoča kleščenje iglastega drevja, katero se že od pämtiveka brez škode za gozdno gospodarstvo vrši.

Poslanec Jož. Klekl je vložil upit na ministra za vojno in mornarico v katerem zahteva, da se vojakom iz Prekmurja, ki služijo v Otočacu v Macedoniji, koji 1 se je vsa civilna obleka v vojaškem skladišču «izgubila» plača odškodnina za zapravljeno obleko.

«Dijaška večerja» in «Dijaška kuhinja» v Mariboru sta začeli deliti obed in večerjo. Prosilcev je veliko, sredstev pa malo. Prosimo posebej za živila. S tem je

dijakom največ pomagano. Prosimo dobrotnike, naj ne pozabijo na nas!

Navodila lavantinskega ordinarijata župnijskim uradom. Zaradi izrednih razmer je srednješolska in vseučilišna mladina potrebna prav izdatne podpore. Ustnovil se je v ta namen v Mariboru odbor za Dijaško večerjo, ki hoče revnim dijakom mariborskih srednjih šol oskrbeti večerjo. Da pa se omogoči tudi katoliškim akademikom skupna kuhinja, se je ošnoval pripravljalni odbor Dijaškega podpornega društva v Ljubljani s pododborom v Mariboru. Oba odbora hota pobirala prispevke v denarju in v živilih. Kn. šk. lavantinski ordinariat zato povabi častito duhovščino, da nabiranje doneskov podpira in pospešuje. Po dogovoru obeh omenjenih odborov se bo nabiranje za Dijaško večerjo omejilo na dekanata Maribor levi in desni Dravski breg in na dekaniji Konjice in Slov. Bistrica. Za akademsko menzo v Ljubljani pa se naj pobira v naddekanatu ob Savinji (izvzemši zgoraj omenjeni dekaniji) ter v naddekanatu ob Savi. Navodila za nabiranje in odposiljatev darov se najdejo v «Slov. Gospodarju» z dne 14. septembra 1922 in v «Straži» z dne 29. septembra 1922.

Zavedna dekleta za revne dijake. Za «Dijaško večerjo» v Mariboru nabirajo posebno zavedna dekleta po vseh župnijah. Tako so n. pr. mladenke v župniji St. Hl. v Slov. gor. si razdelile posebne nabiralne pole, s katerimi hodijo od hiše do hiše in nabirajo denar, pa tudi živila za uboge dijake. Kot prve so poklonile mladenke Marijine družbe v proslavo godovnega dne č. g. župnika Evalda Vračko čisti dobiček predstave «Fabiola in Neža» dne 1. oktobra v znesku 1000 K za «Dijaško večerjo». Slava zavednim obmejnim Slovenkam! — Posnemajte jih po vseh župnijah!

Mnogo sadja in krompirja se pri pobiranju zanamarja in zavrže. Prosimo usmiljena srca, naj shranijo in darujejo vsaj to za Dijaško večerjo. Naslov je: Odbor za Dijaško večerjo, Maribor, Cirilova tiskarna.

Veselo petje bo ob trgatvi odmevalo po naših vinorodnih slovenskih krajih. Lepo je, da se veselimo, toda spomnimo se ob takšnih prilikah onih, naših mladih, ki trpijo glad in pomanjkanje, pa se mučijo in učijo, da bi enkrat koristili svojem rojakom. Ne pozabimo na revne dijake in darujmo za «Dijaško večerjo» v Mariboru.

II. izkaz darov za Dijaško večerjo. Cirilova tiskarna je darovala dve knjigi, zapisnik za blagajnika in tajnika D 17.50; ob priliki blagoslovljenja Senčarjevega križa v Čakovi — Sv. Jurij ob Ščavnici — so darovali gostje pri večerji v gostoljubni Senčarjevi hiši D 132.50, Podpečan Jernej, župnik v Tinju 125 din.; Kumer Karol, župnik na Prihovi 100 din.; Posojilnica v Slov. Bistrici 100 din.; Zadruga Gospodarska banka v Mariboru 100 din.; Lončarič Josip, župnik, Sv. Jedert nad Laškim 100 dinarjev; Rogina Ivan, Makole 20 din.; Uradništvo Gospodarske banke: Joško Malešič 15 din., dr. Janko Kovačec, ravnatelj, 10 D, Hinko Engelsberger 10 din., Jožef Reisman 10 din., Zora Verstovšek 10 din., Marica Golob 10 din., Mara Zartl 10 din., Lojze Terčič, sluga 5 dinarjev.

Nov župan v Ljutomeru. Radi notranjih sporov v JDS v Ljutomeru, se je župan g. Kukovec odpovedal županski časti. Na njegovo mesto je bil izvoljen soglasno g. Ljudovik Babnik, dolgoletni načelnik posojilnice.

Ob petletnici dr. Krekove smrti bo imela mariborska krščansko-socialna mladina skupno sv. mašo in slavnostni cerkveni govor v nedeljo, dne 8. t. m. ob pol 10. uri dopoldne v cerkvi sv. Alojzija v Mariboru. Orli in Orlice se udeležijo sv. opravila obvezno in z znaki. — Na fantovskem sestanku v petek, 6. t. m. zvečer ob pol 8. uri v dvorani v Lekarniški ulici bo govoril o življenju in načelih dr. Kreka br. prof. dr. Jeraj. Udeležba obvezna in dostopna tudi Orlicam in dr. Krekovim častilcem sploh. Bog živi!

Slovence na Balkan, Srbe v Slovenijo. Zadnji čas je vlada prestavila vse polno Slovencev kot uradnike globoko doli v Srbijo, a k nam pošiljajo Srbijance. Kaj to pomeni? Dosedanja vlada bi rada odpravila slovensko pisavo in slovensko uradovanje. Ta način uprave odobrujejo tudi samostojni poslanci. Saj pišejo, na primer Mermolja, da mora jezikovna razlika med Slovenci, Hrvati in Srbi izginiti. Mi pa pravimo: Sam Bog je dal nam Slovincem in Hrvatom lep naš materni jezik. In ta božji dar si ne bomo dali nikdar vzeti!

Nova državna cesta od St. Ilje vsopredno ob Muri po razvodju med Muro in Dravo se začne prav kmalu graditi. Sedaj se vrši odkup zemlje. Cesta se bo pri M. Snežni zvezala z okrajno cesto Radgona—Cmurek.

Okrajna cesta Malna—Velka, katero gradi mariborski okrajni zastop na ljubljanskem stavbeniku g. Bräuerju, bo letošnjo jesen dograjena in izročena prometu. Ko bo še lenarški okraj zgradil 1 km dolgo nezgrajeno progo, dobi Maribor kratko zvezo preko Sv. Jurija v Slov. gor. v Cmurek.

Smrt blagega moža. (Dopis od Sv. Antona v Slov. gor. Umril je dne 20. septembra v Cogetincih značajan in globokoveren mož-gospodar Poljanec Franc, oče g. župana v Cogetincih. Prenašal je svojo bolezen, katero si je že nakopal med vojsko, potrpežljivo in vdan v božjo voljo. Bil je dolga leta naročnik «Slov. Gospodarja», ter je stal zmiraj kot steber na katoliški strani. Ob času volitev je bil zmiraj dober agitator. Pogreb je bil dne 23. septembra. Ob odprtem grobu se je č. g. župnik poslovil od rajnega in ga stavil vsem za vzgled. Pevski zbor mu je zapel žalostinke. Svetila dragemu možu in očetu večna luč!

Dve mladi smrtni žrtvi v Pišecah. Ni še izginil iz srca naših župljanov spomin na umrlo Ano Srabčan, sestro g. župnika, ki ji je po dolgotrajni boleznici suš-

ca pretrgala nit življenja in smo jo 2. septembra spremlili k večnemu počitku, je 25. septembra ležala že druga žrtev te neizprosne bolezni na mrtvaškem odru, namreč 17 letna Urek Alojzija iz Globokega. Vsi, ki smo ju poznali, moramo reči: Nebeški vrtar si je utrgal v naši župniji dve duhovni cvetki in ju posadil v svoj nebeški raj. Svetila njima večna luč!

Zanimivosti iz Pernic nad Muto. Za časa koroških bojev leta 1919 so vojaki vsled pomanjkanja stanovanj bivali v tukajšnji podružnici Sv. Urbana na Planini, 1330 m višine. Da so cerkev poškodovali, onesnažili in mnogo stvari odnesli, je umevno. Po njihovem odhodu je cenilna komisija ogledala škodo pri cerkvi, cerkveni hiši in dotičnih posestnikih na Mlakah, ki so imele vojake na stanovanju. Škoda se je cenila tudi pri župnijski cerkvi, v župnišču, gospodarskem poslopju in šoli v Pernicah. Od tedaj so pretekla tri leta, a povračila ni, nasprotno, vedno večji davki. Da bi bilo v naši novi domovini več požrtvovalnosti in manj sebičnosti, potem naša ljuba Jugoslavija ne bo mrzla trnjeva planjava, po kateri vibra ledenosti severnik brezmejnih strasti, ampak bo sličica rajskemu vrtu, ki ga oživlja solnca svetli žar in v katerem cvetejo rožice! Koliko milijonov je šlo v izgubo samo radi koroškega glasovanja, ki je bilo z grešno lahkomyšelnostjo pripravljeno in izvedeno! S tega vidika se je čuditi, da ljudstvo ne izgubi spoštovanja do naše nove države. Da, kje sta navdušenost in radost, ki sta nas navdajali leta 1919? A vzlic temu hočemo ohraniti ljubezen do naše toli razburkane in osovražene Jugoslavije. — Cerkev sv. Urbana se je letos obnovila s pomočjo milodarov domačih župljanov, deloma pa tudi z doneski iz župnijskega posestva. Sedaj bi bilo treba popraviti župnišče, tri leta so v njem stanovali vojaki. — Glede silne nevihte, o kateri je prinesel kratko poročilo «Slov. Gospodar» dne 14. septembra, se poroča še sledeče: Dne 3. in 4. septembra je vihralo hudo neurje nad Bistrico in dalje onstran Sobote nad Golico, nemški Koralpa, med Wolfsbergom in Schwanbergom. Bistrica, večji potok, ki ima svoje izvirke na Golici, je narastla v celo reko in valila med velikim hrupom svoje valove proti Muti. Odnela je mnogo rodovitne zemlje, razdrla mline in žage, grozila hišam, stoječim ob vodi, splavila posekani les, pripravljen za žage, zajezila mostove, ki jih je odnesla od Dvojnega potoka do Mute skupaj 5 in 13 brvi. Enako je razsajala začetkom septembra 1916. Govorica gre, da je začela tako divjati še le med vojsko in sedaj po vojni, prej nikdo ne pomni kaj podobnega. Ali naj je tudi to znak sedanjega časa — nestalnost in vihravost? Okrajno glavarstvo v Slovenjgradu se hvalevredno trudi za popravilo ceste ob Bistrici, a je delo precej težavno. — Spomin 60 letnice smrti — 24. septembra leta 1862 — nepozabnega vladice Antona Martina Slomšek smo tukaj sicer preprosto, a odkritosrečno proslavili. Saj nam je ravno tu v obmejnih krajih posebno drag njegov spomin. V pojasnilo bodita navedena le dva dogodka. Ko je bil nesmrtni Slomšek še kanonik pri Sv. Andražu v Labodski dolini na Koroškem, obišče nekoč bližnjo gorsko Soboto. Bilo je pred kakimi 80 leti. Slovenski jezik je še takrat v Soboti stal na slabih nogah. V spominsko knjigo, ki je še ohranjena, zapiše Slomšek tole: Tukaj slovenščina umira, a v nebesih se bomo ne slovenski ne nemški, marveč angleški govorili. — Kot škof pride na birmo v marenberški okraj. Z Remšnika gre peš po strančici skozi sotesko Ves in obišče božjepotno cerkev Sv. Janeza Nepomučana na Radelju ter gre na to po stranski poti v trg Marenberg in se tako izogne slovesnemu sprejemu, ki ga je čakal pred trgov pri Habijanškovi hiši. Med tem namreč, ko ga tam čakajo, je škof že v cerkvi. Drugi dan po odhodu na Muto se hočejo od ljubljenskega škofa v Marenbergu lepo posloviti, pa on se neopažen umakne po stranski ulici, kjer je danes davčni urad. Zato se je ta ulica imenovala, dokler je bil Marenberg v nemških rokah, «Bischofsgasse». Omenjena dva dogodka naj služita v spopolnitev životopisa velikega, a skromnega Slomškega.

Cerkvena slovesnost na Pernicah nad Muto. Kakor vsako leto, se tudi letos obhaja spomin cerkvenih in farnih patronov sv. apostolov Simona in Jude zadnjo nedeljo v oktobru, letos 29. oktobra.

Zavrtni napad — uboj. V noči od 25. na 26. sept. se je zgodil v Paški vasi, občine Smartno na Paki zelo zagoneten slučaj uboja. Jože Ažman, sin posestnicevdove se je vrnil domov po polnoči od izven vasi, nekaj minut oddaljenega kmeta, v mali družbi vaških deklet, s katerimi so skupaj poprej pri onem kmetu koruzo kožuhali. Poslovivši se eden od drugega, so sli drugi spat, a on je bajje šel nekam po vasi, kjer je dobil nepričakovano po glavi močan udarec, nakar je prišel še sam spat na domači štedenj. Ker je potem močno jadikoval, ga je slišal njegov brat, ki je tudi spal na štednju, ter ga že skoro nezavestnega spravil v hišo, kjer je opoldne istega dne umrl. Izjavil je, dokler se je še zavedal in govoril, da ga je nekdo močno udaril, a kje je bil in kdo bi ga bil udaril, ni mogel vedeti in se zavedati. O nečloveškem, brezsrčnem ubijalcu do danes še ni nobenega sledu. — Govori se pri nas že dolgo, da se nastavi tukaj orožniška postaja. — Menda je res le nekaj takih med nami, da bi jim bilo treba s puško in verigo zabiti malo človeškega mišljenja v glavo.

Strašna rodbinska zaloigra. Kam vodi pijanost, imamo zopet nov dokaz v žalostnem dogodku, ki se je odigral v Ljubljani. Na Starem trgu št. 24 je stanoval vpokojeni davčni uradnik Ivan Leskovic s svojo ženo Katarino in hčerko Ireno. Leskovic je bil udan pijači in zato je večkrat prišlo do preprirov. Do tega je prišlo tudi v noči od nedelje na ponedeljek. Okrog 2. ure ponoči je prišel domov in se začel pripraviti z ženo, nato pa jo je nekolikokrat udaril s svečnikom po glavi. Ker

pa se je žena branila, je zgrabil samokres in sprožil. Strel pa je zgrešil cilj. Nato sede za mizo, napiše nekaj pisem in jih odnese na pošto. Kmalu se vrne nazaj in se zopet začne pripraviti z ženo, nato pa sproži samokres in žena se zgrudi mrtva na tla. Ko prihiti hči k mrtvemu truplu matere, ustrelji še nanjo ter zbeži. Drugi dan ob 7. uri zjutraj pride sin domov in najde mater mrtvo, sestro pa v zadnjih vzdihih. Nečloveškega očeta in moža so kmalu izsledili in prijeli. Ta strašni, žal ne osamljeni slučaj je resno svarilo vsem pijancem!

Strašna železniška nesreča. Dne 1. t. m. se je zgodila krog pol šeste ure zvečer na železniški postaji Pečenjevci v stari Srbiji strašna železniška nesreča, ki je zahtevala poleg materialne škode 60 človeških žrtev. Pred magacinom na postaji je stalo več tovornih vagonov, ki je privozil na postajo s polno paro vojni vlak št. 141, ki je vozil žandarmerijski odsek iz Skoplja v Niš. Ta vlak je zadel ob tovorne vagonne, udarec je bil tako strahovit, da so lokomotiva in štirje potniški vozovi popolnoma zdrobljeni. V vlaku je nastal med vojaki nepopisen strah. Iz postaje so poslali po pomoč v bližnje selo, odkoder so risli ranjence reševati kmetje. Izpod razvalin so potegnili 10 mrtvih, 20 težko in 30 lahko ranjenih. Od 20 težko ranjenih sta umrla 2 pri prevozu. Kdo je zakrivil to strašno nesrečo, še ni dognano, pa najbrž kretničar, ki ni prav postavil tračnic. Nekaj čudnega, da se pri nas vedno dogajajo nesreče ravno pri transportu vojaštva. V svetovni vojni se je tolikanj vojaštva prevajalo, pa o nesrečah, kakor je ta zgornja, ni bilo slišati.

Popravek. V zadnji številki «Slov. Gospodarja» je tiskarski škrtar v članku «Živinski sejmi» zamenjal ime «Miklavčič» za «Mihelčič». Miklavčič se imenuje oni slavni samostojno-demokratski uradni živinozdravnik, ki je glavni krivec, da se mariborskem okraju ne smejo go vseh starih sejmiščih vršiti živinski sejmi.

Bralno društvo za Ljutomersko okolico priredi v nedeljo, dne 8. oktobra po večernicah veliko in bogato tombolo. Sodeluje domači novi tamburaški zbor. Čisti dobiček je namenjen za nabavo knjig naši mladini. Zato pridite stari in mladi. Uljudno vabi odbor.

Gospodarstvo.

Kdo je proti naobrazbi kmeta? Minister Pucelj hoče po nasvetu svojih strokovnjakov in v njihovo korist v vinarsko-sadjarški šoli v Mariboru otvoriti srednjo kmetijsko šolo. Ker preti nevarnost, da bi srednja kmetijska šola čez dve ali tri leta izpodrinila vinarsko-sadjarško, se je poslanec dr. Hohnjec obrnil na poljedelskega ministra z interpelacijo, v kateri protestira zoper to, da bi dosedanja vinarsko-sadjarška šola prenehala. Ako poljedelsko ministrstvo srednjo kmetijsko šolo smatra za potrebno, naj vlada da gmotna sredstva za pozidanje primerne zgradbe, za izvršitev vseh priprav in nabavo učnih sredstev. Če vlada prevzame na sebe vse stroške, ne bomo srednji kmetijski šoli niti najmanj nasprotovali. Nikdar pa ne bomo dopustili, da bi prenehala sedanja vinarsko-sadjarška šola, ki je toliko storila za strokovno naobrazbo slovenskega kmeta zlasti na Stajerskem. Ustroj te šole je takšen, da je vstop omogočen kmetiskim mladeničem ljudskošolsko predizobrazbo ter da se kmetijski mladeniči s podukom in delom izobrazijo za strokovno in vezbane poljedelce in razumne kmetijske gospodarje. — Kot nižja strokovna šola je torej naravnost namenjena gospodarsko-strokovni izobrazbi kmetijskih sinov, katerim poleg strokovnega znanja tudi vceplja prepotrebno ljubezen do dela na kmetijski zemlji. Srednja kmetijska šola pa ne služi naravnost izobrazbi široke plasti kmetijskega ljudstva, marveč hoče predvsem vzgojiti državne uradnike kmetijske stroke, upravitelje večjih državnih in zasebnih posestev, ne pa poljedelce. Ki je torej proti naobrazbi kmetijskega ljudstva, ali minister Pucelj, ki dela na to, da preneha vinarsko-sadjarška šola v Mariboru, ali pa poslanec dr. Hohnjec, ki hoče ta koristni in prepotrebni zavod na vsak način ohraniti za široke vrste našega kmetijskega ljudstva. Odgovor na to vprašanje je že obsežen in podan s svojim vprašanjem. Umevno je, da «Kmetijski list» brni Pucelja in njegove strokovnjake. Ako pa tej obrambni dostavlja grožnje: «Ne bomo odnehali proti mračnjaku in s prosveto bomo ubili klerikalno duševno moč je v svoji smešnosti podoben slavnemu španskemu tezu Don-Kihotu iz Nauche, ki se je smatral za viteza in močnega junaka, pa je bil premagan od vraga viteza ter hrabro bežal pred namišljenimi starihovi. Samostojna izobrazba in prosveta stoji v znamenju Puceljevih volov, ki tulijo, pa ne v klerikalno duševno moč, marveč preko samostojne polomije.

Regulacija Drave. Narodni poslanec Zebot je v letnem zasedanju narodne skupščine na poziv prizvanih občin ob Dravi poslal poljedelskemu ministru interpelacijo, v kateri opisuje, kako ogromno škodo je napravila Drava zadnja leta v občinah St. Janž, Martin, Sv. Marko, Stojnci in dr. Nekemu kmetu Drava odnesla že okoli 16 oralov rodovitne zemlje. Dokler so stari brežni jezovi držali, valovi Drave niso mogli napraviti kake posebne škode. A ti jezovi so danaj uničeni. Poslanci Slov. ljudske stranke so že v letošnje leto opozarjali poljedelskega ministra, naj vendar dobi potreben kredit za najnujnejša regulacijska dela naj v proračun za leto 1922-23 unese primerno sredstvo. A minister tega ni storil. Za regulacije vseh slovenskih rek in potokov je v proračunu določena borna suma okroglo 600.000 dinarjev! Poslanec Zebot je v interpelaciji zahteval v imenu prebivalstva ob Dravi, da minister takoj izposluje pri ministrskem svetu izreden kredit za regulacijo ter naj v bodoči proračun dene tako visoko svoto, da bo regulacija preprečila